

Fästingsäsongen är här – så upptäcks de dolda sjukdomarna

Från Åland till hela Finland – fästingburen sjukdomar sprider sig snabbt. Men med hjälp av finsk testteknik kan infektionerna upptäckas i tid.

Fästingarna har vaknat – och med dem följer riskerna för allvarliga sjukdomar. Från att tidigare ha varit ett lokalt problem på Åland, har fästingburna infektioner som TBE och borrelia nu spridit sig till större delen av Finland. Säsongen börjar så snart snön smälter, och varar ända tills den första frosten. Det är hög tid att vara vaksam – särskilt för den som vistas ute i naturen.

Två olika sjukdomar – samma fästing

Två av de vanligaste sjukdomarna som sprids via fästingar är fästingburen encefalit (TBE) och borrelia. Trots att de överförs av samma lilla spindeldjur är det två helt olika sjuk-

domar. TBE orsakas av ett virus, medan borrelia är en bakterieinfektion.

TBE, även kallad Kumlingsjukan, kan ge långdragna symtom – i vissa fall med neurologiska följsjukdomar. Det finns dock ett effektivt vaccin som rekommenderas i riskområden.

Borrelia är mer lömsk. Infektionen visar sig inte alltid tydligt, och i många fall dröjer symtomen. Utan behandling kan borrelia utvecklas till allvarliga tillstånd som hjärnhinneinflammation eller artrit. Den goda nyheten: antibiotika

är oftast mycket effektivt – om sjukdomen upptäcks i tid.

Tester som gör skillnad

Eftersom symtomen varierar och ibland dröjer, är laboratorietester en nyckel till rätt diagnos. Särskilt TBE kan ofta påvisas tillförlitligt via blodprov. För borrelia är det svårare – framför allt i ett sent skede.

Det finska företaget Reagena Oy har tagit fram flera snabbtester för just dessa infektioner. Bland annat används ReaScan TBE IgM och ReaScan

Lyme-testerna på sjukhus över hela landet, inklusive på Åland. Reagena planerar nu att certifiera sina produkter enligt EU:s nya regelverk, vilket ska säkra fortsatt tillgång till dessa inhemska tester även i framtiden.

Företaget utvecklar också en ny testplattform för mobila vårdenheter och framtida självtester – något som kan bli ett viktigt steg för att snabbare upptäcka och behandla fästingburna sjukdomar.

För mer information:
www.terveyskirjasto.fi/kpp00002

FAKTARUTA:

FÄSTINGBUREN SJUKDOM – DET HÄR SKA DU VETA

- **TBE (fästingburen encefalit):** Virussjukdom som kan ge hjärninflammation. Finns vaccin.
- **Borrelia:** Bakterieinfektion. Behandlas med antibiotika. Inget vaccin finns.
- **Symtom:** Feber, huvudvärk, trötthet, hudutslag, neurologiska besvär.
- **Förebygg:** Använd täckande kläder i naturen, kontrollera huden regelbundet och vaccinera dig om du vistas i riskområden.
- **Testning:** Laborietester kan avslöja infektioner – men vid borrelia är tidig diagnos särskilt viktig.

Reagena

info@reagena.com • Tel: +358 10 5045 200
www.reagena.com